

УДК: 616.24-002.5+616.25-002.5-089.001.5

№ держреєстрації 0122U000578

Інв. №

Національна академія медичних наук України
Державна установа “Національний науковий центр фтизіатрії,
пульмонології та алергології
імені Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України”
(ННЦ ФПА НАМНУ)
10, вул. М. Амосова, м. Київ, 03038, тел.: 275 04 02, факс: 275 21 18
E-mail: secretar@ifp.kiev.ua

ЗАТВЕРДЖУЮ
Генеральний директор ННЦ
ФПА НАМНУ,
академік НАМН України,
д-р мед. наук, професор
_____ Ю. І. Фещенко
10.12.2024

З В І Т
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ
за договором від 16.01.2024 № 30.ПЗ/2024/246
РОЗРОБИТИ ТЕХНОЛОГІЮ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА
МУЛЬТИРЕЗИСТЕНТНИЙ ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ ТА ТУБЕРКУЛЬОЗ
ЛЕГЕНЬ ІЗ ШИРОКОЮ МЕДИКАМЕНТОЗНОЮ РЕЗИСТЕНТНІСТЮ

(остаточний)
А.22.09

Заступник генерального директора
з наукової та науково-
організаційної роботи,
д-р мед. наук, професор

І. А. Калабуха
09.12.2024.

Керівник НДР, завідуючий відділенням
торакальної хірургії та інвазивних
методів діагностики,
д-р мед. наук, професор

М. С. Опанасенко

2024

Рукопис закінчено 09 грудня 2024 р.

Результати роботи розглянуто Вченою радою ННЦ ФПА НАМНУ, протокол
від 10 грудня 2024 р. № _11.

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 217 с., 57 таблиць, 15 рис., 3 дод., 90 джерел.

ТУБЕРКУЛЬОЗ, ЛЕГЕНЯ, ПЛЕВРА, РЕЗЕКЦІЯ, ХІРУРГІЯ, МЛС-ТБ, ШЛС-ТБ

Об'єкт дослідження – 479 хворих із резистентними формами ТБ легень і плеври, які були прооперовані із застосуванням резекційних, відеоасистованих або колапсохірургічних методик.

Мета роботи – підвищити ефективність хірургічного лікування хворих на мультирезистентний туберкульоз легень (МЛС-ТБ) та на туберкульоз легень із широкою медикаментозною резистентністю мікобактерій туберкульозу (ШЛС-ТБ).

Методи дослідження – клініко-інструментальні, лабораторні, цитологічні, мікробіологічні, патоморфологічні, статистичні.

Визначено, що оптимальними термінами оперативного лікування хворих на МЛС-ТБ та ШЛС-ТБ легень є 4–6 міс. від початку лікування. Доведено, що застосування колапсотерапевтичних методів дозволяє підвищити ефективність лікування на 8,6 %. Проведення резекцій легені (більше 3-х сегментів) з коригуючою ТП дозволяє підвищити ефективність операції на 16,1 %. Розроблено технологію хірургічного лікування хворих на резистентний туберкульоз легень, застосування якої дозволило покращити ефективність хірургічного лікування хворих на 12,9 %. Визначено, що застосування комплексу заходів для профілактики нориці кукси бронху, зменшує рівень післяопераційних ускладнень на 8,4 %. Доведено, що виконання на ранніх термінах VATS ПЕ з ДК легені дозволило підвищити ефективність лікування на 22,2 %. Визначено, що застосування колапсохірургічних етапних оперативних втручань дозволило підвищити ефективність лікування на 36,9 %. Розроблено технологію застосування пульмонекомії і плевропульмонекомії при лікуванні хворих на МЛС-ТБ та ШЛС-ТБ легень, яка дозволяє досягти ефективності лікування у 86,4 % пацієнтів. Доведено, що при морфологічно визначеному низькому ступені активності запалення МБТ виявлено лише в групі ШЛС-ТБ (17,0 %). Розроблений алгоритм хірургічного лікування хворих на МЛС-ТБ та ШЛС-ТБ, застосування якого дозволило підвищити загальну ефективність лікування на 12,5 %.

Інформація щодо впровадження: підготовлено 0 проектів нормативних документів, отримано 0 патентів, опубліковано 0 монографій, 19 наукових робіт, 0 методичних рекомендацій, 1 посібник для лікарів, 1 інформаційний лист, підготовлено 1 нововведення, зроблено 2 наукові доповіді, проведено 5 майстер-класів, 1 курси інформації і стажування, отримано 8 актів впровадження.

Сфера застосування – фтизіатрія, торакальна хірургія.

Умови одержання звіту: за договором. ННЦ ФПА НАМНУ, 10, вул. М. Амосова, м. Київ, 03038.